

UCHWAŁA NR 5691/22
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Z DNIA 3 SIERPNI 2022 ROKU

W SPRAWIE:

wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia w projekcie Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju na lata 2022–2030 ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie

NA PODSTAWIE:

art. 10g ust. 5 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.), art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547), art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378), art. 39 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się opinię do projektu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju na lata 2022–2030 w odniesieniu do sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*, przyjętej uchwałą Nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. oraz w związku z *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*, przyjętym uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2870).

§ 2

Opinia, o której mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Inwestycji i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ANDRZEJ BĘTKOWSKI
(dokument podpisano elektronicznie)

Załącznik do uchwały nr 5691/22
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 3 sierpnia 2022 roku

OPINIA

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

dotycząca sposobu uwzględnienia w projekcie *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju na lata 2022–2030* ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie

Na podstawie art. 10g ust. 5 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 poz. 559 z późn. zm.), art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547), art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378) oraz art. 39 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503), Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, po analizie projektu *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju na lata 2022–2030*, **pozytywnie opiniuje projekt dokumentu w zakresie sposobu uwzględnienia w ww. projekcie dokumentu ustaleń i rekomendacji odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* i *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*.**

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10g. ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, projekt strategii rozwoju ponadlokalnego jest przedkładany Zarządowi Województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Natomiast zgodnie z art. 10g ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym Zarząd Województwa wydaje ww. opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii

rozwoju ponadlokalnego. Wniosek Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój wpłynął do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w dniu 11 lipca 2022 roku.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* przyjęta uchwałą nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. nie zawiera ustaleń oraz rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, gdyż obowiązek ich zamieszczenia został ustanowiony na mocy art. 5 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378), zwanej dalej „*ustawą zmieniającą*”, która weszła w życie z dniem 13 listopada 2020 r.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy zmieniającej, jeśli uchwała Sejmiku Województwa określająca zasady, tryb i harmonogram opracowania strategii rozwoju województwa, została podjęta przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, do sporządzenia strategii rozwoju województwa stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że taka strategia nie będzie zawierać ustaleń i rekomendacji, o których mowa w aktualnie obowiązującym art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy o samorządzie województwa. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*.

Obecnie cele, zasady i kierunki wojewódzkiej polityki przestrzennej określa *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*, przyjęty uchwałą nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 2870). Powyższy dokument wraz ze *Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* stanowi podstawę zintegrowanego systemu zarządzania województwem, łączącego instrumenty gospodarki przestrzennej z instrumentami rozwoju społeczno-gospodarczego. Powiązanie Strategii z PZP WŚ określone w art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) pozwala wydać opinię w przedmiotowej sprawie.

Analiza rozwiązań przyjętych w projekcie *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju na lata 2022–2030* dotyczących sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie wykazała, że są one generalnie zgodne z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Jednocześnie, analiza przekazanego projektu *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju na lata 2022–2030* wskazuje, że jest on spójny ze *Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* w zakresie uwzględnienia w ww. dokumencie celów strategicznych w wymiarze społecznym i gospodarczym, o których mowa w art. 11 ust. 1c pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz obszarów strategicznej interwencji (art. 11 ust. 1c pkt 6 i 7 wskazanej regulacji).

Cel strategiczny 1. *Wysoka jakość życia mieszkańców* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 2. *Przyjazny dla środowiska i czysty region*, 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*, 4. *Sprawne zarządzanie regionem*;

Cel strategiczny 2. *Silna gospodarka lokalna* jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 1. *Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie*, 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi*, 4. *Sprawne zarządzanie regionem*.

Ponadto, projekt *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju na lata 2022–2030* uwzględnia zapisy dotyczące Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) zidentyfikowanych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*. MOF Busko-Zdrój należy do OSI MOF Miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

Niezależnie od powyższej pozytywnej opinii dla projektu *Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju na lata 2022–2030*, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego zwraca uwagę na potrzebę wprowadzenia pewnych korekt i uzupełnień zapisów, o czym mowa poniżej:

Proponuje się uzupełnić zapis, zawarty w projekcie Strategii na str. 17: *W tym celu niezbędne jest tworzenie odpowiednich warunków do zamieszkania i rozwoju na wielu płaszczyznach, zarówno infrastruktury technicznej (w tym wodno-kanalizacyjnej), jak i usług publicznych (z zakresu edukacji, zdrowia, usług społecznych, rekreacji, kultury itp.), o sformułowanie - na zasadzie kształtowania ładu przestrzennego.*

W rozdziale 2.2. *Wnioski*, należałoby uwzględnić również wnioski dotyczące zagospodarowania przestrzennego terenów wchodzących w skład MOF Buska – Zdroju.

Sugeruje się w *Celu strategicznym 1. Wysoka jakość życia mieszkańców* (str. 28) uwzględnić dążenie do uzyskania atrakcyjnej i harmonijnej przestrzeni drogą kształtowania ładu przestrzennego.

W projekcie Strategii na str. 96 zamieszczono następujący zapis: *MOF Buska-Zdroju posiada także potencjał do wzrostu funkcji osiedleńczej, jest miejscem atrakcyjnym do zamieszkania. W związku z tym istotne jest prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej. Należy rozważyć uruchamianie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową we wszystkich sołectwach obszaru i co za tym idzie – zapewnić dostępność komunikacyjną tych terenów poprzez budowę niezbędnych dróg oraz wyposażenie w pozostałą niezbędną infrastrukturę techniczną. Należy jednak rozważyć czy na pewno we wszystkich sołectwach jest tak wysoka presja urbanizacyjna, żeby przewidywać tam nowe tereny pod zabudowę, należy przy tym pamiętać o potrzebie ochrony terenów otwartych przed lokalizacją na nich zabudowy, która powinna być lokalizowana na terenach już zabudowanych na zasadzie kontynuacji bądź uzupełnienia. Należy dążyć do koncentracji zabudowy.*

Proponuje się uzupełnić cytowany z projektu Strategii zapis: *Aspiracją rozwojową MOF Buska-Zdroju jest zapewnienie wysokiej jakości życia swoim mieszkańcom i stanie się miejscem, w którym ludzie chcą mieszkać i być aktywni zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej. Realizacja tej aspiracji jest możliwa przy zachowaniu ładu przestrzennego, m.in.: harmonijnego rozwoju racjonalnie zaplanowanej zabudowy, poszanowania dla ochrony środowiska przyrodniczego oraz krajobrazu (rezerwa terenów zielonych/niezabudowanych), ale także wyznaczaniu terenów inwestycyjnych, gdzie możliwy jest rozwój funkcji gospodarczych, w tym usługowych (wspierających funkcję mieszkaniową).*

W rozdziale 2.1. Analiza SWOT w tabeli wśród mocnych stron wymienia się: *Uzdrowisko Busko-Zdrój S.A. wraz z największą w Polsce tężnią solankową w Busku - Zdroju.* Tymczasem obiekt w Busku jest bez wątpienia najnowocześniejszy, ale pod względem długości i wysokości ustępuje i to znacznie tężni w Ciechocinku, w związku z czym sugerujemy to skorygować.

W tabeli 17 *Wykaz powiązań celów Strategii Rozwoju z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu,* w odniesieniu do Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (SRWŚ 2030+) zawarto zapis: *Należy również zwrócić uwagę, że w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ Miasto i Gmina Busko-Zdrój, oraz Miasto i Gmina Stopnica zostały wskazane jako miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze,* który nie jest do końca prawdą. Zgodnie z Ryciną 14. OSI Miast Średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (SRWŚ 2030+) Stopnica owszem wchodzi w skład MOF miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, ale nie jest miastem średnim, bo nie spełnia kryterium ludnościowego.

We wnioskach z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej (str.20) wskazane zostały najważniejsze potencjały rozwojowe MOF Buska-Zdroju. Pisząc o zabytkach wymieniono imiennie obiekty w Stopnicy i Smogorzowie, natomiast obiekty w Busku-Zdroju ujęto ogólnie. Szkoda, bo przecież obiekty zabytkowe Buska – miasta i gminy - należą do wyjątkowo cennych i zasługują na to by również je wymienić. Chodzi tu przede wszystkim o drewniane kościoły: św. Leonarda w Busku i św. Stanisława Biskupa w Chotelku a ponadto Niepokalanego Poczęcia NMP w Busku wraz z klasztorem ponorbertańskim.

W rozdziale dotyczącym surowców mineralnych zastrzeżenia budzi opis złóż (str.104). Na wstępie zaznaczono, że są to złoża występujące na terenie gminy Stopnica, a w dalszej części opisane są złoża także z obszaru gminy Busko - Zdrój. Tekst jest tak sformułowany, że nie do końca wiadomo, czy jest mowa o poszczególnych gminach czy o całości obszaru MOF. Wymienione złoża nie odzwierciedlają aktualnego stanu, wiele złóż pominięto, (choćby 4 obecnie wykorzystywane złoża wód mineralnych). Aktualnie na terenie gminy Busko - Zdrój znajduje się 18 udokumentowanych złóż (4 z nich tylko częściowo zlokalizowane są w granicach gminy), a 8 jest obecnie eksploatowanych. Na obszarze gminy Stopnica znajduje się 6 złóż o udokumentowanych zasobach (3 na pograniczu z innymi gminami) i żadne z nich nie posiada koncesji na wydobycie kopalin. Nie należy załączać mapy nr 5, gdyż jest ona już mocno nieaktualna (stan na koniec 2011r.), a legenda dotyczy całego województwa i znajdują się w niej oznaczenia złóż surowców, których nie ma na mapie. Należy przeredagować ten rozdział.

Na stronie 7 w projekcie Strategii niepotrzebnie wymienia się ustawę z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. z 2021 r. poz. 1277), która nie ma związku z Województwem Świętokrzyskim a tym bardziej z gminami Busko – Zdrój oraz Stopnica.

W zakresie zagadnień dotyczących demografii proponujemy dokonanie następujących korekt w projekcie Strategii:

- w „SZANSACH” (str. 13) proponuje się korektę zapisu: „wzrost średniej długości życia mieszkańców”, ponieważ z danych GUS wynika, że następuje tendencja spadkowa długości trwania życia zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Spowodowane jest to m.in. panującą pandemią COVID-19, która wpłynęła na wzrost zgonów z powodu zachorowania na tę chorobę, głównie osób starszych – w podeszłym wieku. Natomiast w „ZAGROŻENIACH” w pkt. 8. „Emigracja mieszkańców (dopisać) **województwa i Polski**”;

- na stronie 15 dokumentu „Starzejące się społeczeństwo z coraz dłuższą średnią życia, ...” proponuje się zmianę części zdania na „Starzejące się społeczeństwo z coraz **większym udziałem osób starszych, ...**”. Z danych GUS wynika, że następuje tendencja spadkowa długości średniej życia ludności, natomiast wzrasta udział grupy osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców;
- „*Jednym z największych problemów gmin wchodzących w skład MOF Buska-Zdroju jest sytuacja demograficzna: spadek liczby mieszkańców, niski **ujemny** przyrost naturalny, ujemne saldo migracji i następująca depopulacja całego województwa.*” (str.16). „*Należy również dodać, że w Prognozie ludności gmin na lata 2017–2030, sporządzonej przez GUS w 2017 roku, przewidziano dla gmin MOF w całym okresie prognozowanym (do 2030 r.) utrzymanie się ujemnego przyrostu naturalnego ludności, a także **ujemnego** salda migracji*”;
- również na stronie 16 wskazane by było przeredagować zdanie: „*Starzejące się społeczeństwo z coraz dłuższą średnią życia, **większym udziałem osób w wieku poprodukcyjnym** paradoksalnie dla MOF Busko-Zdrój jest zdecydowanie szansą, a nie problemem, choć stanowi również duże wyzwanie w kontekście dostosowania i rozwoju odpowiednich usług publicznych, infrastruktury i świadczeń*;
- proponuje się korektę danych w legendzie mapy nr 3(str.102): „*Mapa 3 Miejski Obszar Funkcjonalny Buska-Zdroju – uwarunkowania: demografia i wybrane usługi społeczne*”. W legendzie należy skorygować dane dotyczące gęstości zaludnienia – liczby osób na 1 km², ponieważ w 2019 r. wskaźnik gęstości zaludnienia dla miasta Busko-Zdrój wynosił **1286 os./km²**, a nie jak napisano „1245 os./km²”, a dla miasta Stopnica **311 os./km²**. Trzeba dodać, że w obu gminach następuje systematyczny spadek gęstości zaludnienia.

Uwagi warsztatowe:

Na *Mapie 3 Miejski Obszar Funkcjonalny Buska-Zdroju – uwarunkowania: demografia i wybrane usługi społeczne* podano liczbę ludności wg poszczególnych grup wieku bez podania jednostki (wiek przedprodukcyjny=17,2; produkcyjny=59,7; poprodukcyjny=23,2). Można by domniemywać, że jest to udział procentowy.

Na str. 22 wystąpiła drobna literówka w rubryce tabeli: „*EFEKTY*” - „*Podniesienie jakości życia mieszkańców*”.

Czytając przedłożony do zaopiniowania projekt Strategii odnosi się wrażenie, że znacznie dokładniej zostały opisane uwarunkowania jakie istnieją na terenie gminy Stopnica, natomiast gmina Busko-Zdrój została potraktowana znacznie ogólniej i w niektórych przypadkach jak np. zabytki czy złoża, wydaje się dużo bardziej uboga niż w rzeczywistości.